

Aritmetika s vysokou přesností na GPU

školitel: Ing. Tomáš Oberhuber, Ph.D.

Matěj Novotný

6. února 2012

Motivace

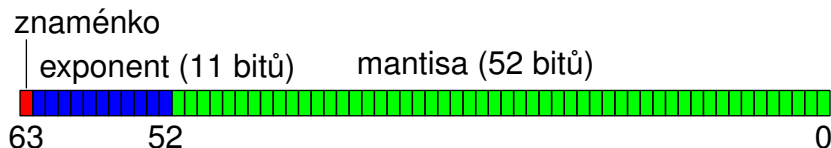
- ▶ Počítačová aritmetika s vysokou přesností
- ▶ Využití grafické karty (GPU) za účelem urychlení

Čísla s plovoucí desetinnou čárkou

Norma IEEE 754

- ▶ Definuje uložení desetinných čísel v počítači
- ▶ Definuje aritmetické operace a jejich vlastnosti
- ▶ Většina dnešních procesorů normu splňuje
- ▶ Binární formáty čísla: 16-bitové, **32-bitové** (single precision), **64-bitové** (double precision), 128-bitové
- ▶ Dekadické formáty čísla: 32-bitové, 64-bitové, 128-bitové

Double precision

- ▶ 64 bitů
- ▶ Hardwarová podpora = rychlé výpočty
- ▶ znaménko $\in \{0, 1\}$, exponent $\in \mathbb{N}_0$, cifry $m_i \in \{0, 1\}$
- ▶

$$(-1)^{\text{znaménko}} (1, m_{51} m_{50} \dots m_0)_2 \times 2^{\text{exponent} - 1023}$$

- ▶ 53 bitů mantisy $\sim$ 16 dekadických cifer

Ukázka

Číselná posloupnost

$$a_n = \frac{34}{11}a_{n-1} - \frac{3}{11}a_{n-2}$$

$$a_0 = 1, a_1 = \frac{1}{11}$$

▶ $a_{50} = ?$

▶ double precision $a_{50} \doteq 2\,388\,034$

▶ skutečná hodnota $a_{50} \doteq 0,851 \times 10^{-52}$

Vyšší přesnost

- ▶ softwarové výpočty
- ▶ oproti hardwarově podporvaným typů nižší výkon

Multi-term

- ▶ číslo reprezentované sumou desetinných čísel (např double)
- ▶ omezená přesnost
- ▶ využití výpočetních jednotek

Multi-digit

- ▶ číslo uloženo po cifrách se společným exponentem
- ▶ volitelná přesnost
- ▶ pomalé

Moje práce

- ▶ Nastudování a následný popis aritmetiky **Quad-Double**
- ▶ Vysvětlení algoritmů a dokázání jejich korektnosti
- ▶ Implementace aritmetiky na CPU a GPU
- ▶ Otestování správnosti výpočtů a porovnání výkonu

Quad-double

- ▶ výpočty typu multi-term
- ▶ číslo uloženo pomocí 4 double
- ▶

$$a_0 + a_1 + a_2 + a_3$$

$$a_0 > a_1 > a_2 > a_3$$

Implementace

Aritmetické operace

- ▶ sčítání, sčítání přesné, odčítání
- ▶ násobení, násobení rychlé
- ▶ dělení

CPU

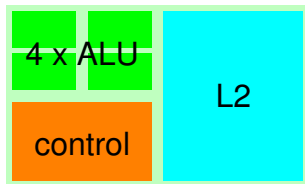
- ▶ naivní implementace v jazyce C

GPU

- ▶ CUDA

CPU vs GPU

CPU

- ▶ Optimalizace na nízké latence
- ▶ Složitá řídicí logika
- ▶ Velká nezávislá vlákna

GPU

- ▶ Optimalizace na datový paralelismus a datovou propustnost
- ▶ Jednoduchá řídicí logika
- ▶ Mnoho výpočetních jednotek

Testy

- ▶ open source knihovna GNU MP
  - ▶ aritmetika typu multi-digit
- ▶ testy na konkrétních číslech – ověření správnosti implementace
- ▶ testy na náhodných číslech
  - ▶ 1 920 000 čísel
  - ▶ postupné sčítání, násobení, dělení čísel mezi sebou
  - ▶ porovnání výsledků z CPU, GPU a z knihovny GNU MP
  - ▶ měření času výpočtu na CPU a GPU

Dosažené časy

operace	čas na CPU	čas na GPU	urychlení
sčítání	0,136541 s	0,005856 s	23 ×
sčítání přesné	0,354374 s	0,011432 s	31 ×
násobení	0,320313 s	0,014787 s	21 ×
násobení rychlé	0,156445 s	0,008782 s	17 ×
dělení	1,249169 s	0,051122 s	24 ×

double aritmetika na CPU

operace	čas na CPU
sčítání	0,002400 s
násobení	0,002400 s
dělení	0,002406 s

Budoucnost

- ▶ implementace v C++ s použitím šablon
- ▶ vyšší přesnost (8, 16 členů)
- ▶ obecné optimalizace
  - ▶ rozvedení polí do jednotlivých proměnných
- ▶ optimalizace kódu pro GPU na konkrétní použití
  - ▶ rovnice s citlivou vazbou na počáteční podmínky
  - ▶ úlohy LA se špatně podmíněnou maticí

Děkuji za pozornost.